

DOSSIER PEDAGÒGIC

"NÚVOL NÚVOL"

REALITZAT PER CAROLINA GONZÁLEZ FERRER PER A ABECEDARIA

TRADUCCIÓ PERIFERIA TEATRO

TÍTOL: "Núvol Núvol"

COMPANYIA: Periferia Teatro

DESTINATARIS: A partir de 4 anys

GÈNERE: Teatre. Conte visual amb actrius i Titelles

ÀMBITS, ÀREES O MATÈRIES: Interdisciplinari.

- Coneixement de si mateix i autonomia personal.
- Coneixement de l'entorn.
- Llenguatges: comunicació i representació.

DURADA APROXIMADA: 50 minuts.

SINOPSI

La Llum és un ésser màgic que viu en els núvols. Els seus dies transcorren feliços, donant forma als núvols, encenent i apagant la llum del seu far que manté sempre net. Un dia un aviador, Marcello, s'estavella contra el seu núvol i la Llum li deixa les seves ales perquè pugui tornar. A partir d'aquest moment, la Llum ja no podrà continuar volant i acabarà caient a la terra. Allí no parará de buscar, fins a trobar a Marcello i junts descobriran la força del complementari, que bell és compartir i que necessari és, a vegades, acomiadar-se.

JUSTIFICACIÓ

La companyia Periferia Teatro es dedica activament a l'estudi i recerca del titella, buscant noves formes de comunicació, en aquest sentit "Núvol Núvol" és una obra amb gran potencial educatiu.

"Núvol Núvol" és un conte visual amb actrius i marionetes amb un enfocament modern i innovador que no obvia la tradició del teatre de titelles. És un conte poètic en el qual la narració i el diàleg són breus però molt explícits i expressius. En ell, des de l'humor i l'amor, es realitza un plantejament sobre el que som capaços de fer per a ajudar als altres apel·lant a les emocions i qüestionant el que arribem a fer per a estimar i que ens estimin.

A través de la seva estructura i plantejament visual l'alumnat connecta amb aspectes fonamentals per a acostar-los al teatre:

El treball de les actrius. La modulació de la veu per a expressar sentiments.

Els titelles de guants i dits. La seva capacitat expressiva.

L'escenografia. Els canvis de decorat.

El concepte d'actes i el seu llenguatge visual.

Quant a la dramaturgia, ofereix al professorat continguts que parteixen de les vivències infantils per a provocar aprenentatges significatius en el desenvolupament de molts dels àmbits del currículum:

Les relacions d'amistat. El donar i rebre. La llibertat en les relacions d'amistat.

El rang d'emocions des de l'alegria a la tristesa i de la seguretat a la incertesa.

El món natural contraposat al de la ciutat.

El poder evocador i simbòlic dels objectes i éssers que volen.

Cel versus terra.

OBJECTIUS

1. Crear hàbits culturals de qualitat i formar espectadors.
2. Desenvolupar el gust per les arts escèniques i gaudir del joc dramàtic.
3. Descobrir i utilitzar noves possibilitats expressives pròpies i dels objectes.
4. Identificar els propis sentiments, emocions, necessitats o preferències i ser capaces de denominar-los, expressar-los i comunicar-los, identificant i respectant també els dels altres.
5. Adequar el seu comportament a les necessitats i requeriments dels altres desenvolupant actituds i hàbits de respecte, ajuda i col·laboració, evitant comportaments de submissió o domini.
6. Observar i explorar de manera activa el seu entorn, generant interpretacions sobre algunes situacions i fets significatius i mostrant interès pel seu coneixement.
7. Conèixer i valorar els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions.
8. Expressar emocions, sentiments, desitjos i idees mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació.

CONTINGUTS

1. Elements de l'experiència teatral: escenari, música, il·luminació, vestuari, etc.
 - El treball de les actrius
 - El cos com a mitjà d'expressió.
 - Creació d'històries a partir d'imatges. El joc simbòlic.
 - Descobriment, recerca i manipulació de materials diversos.
2. Coneixement de si mateix i autonomia personal.
 - Utilització de les possibilitats expressives del propi cos.
 - Actitud d'ajuda i col·laboració. Reconeixement de sentiments d'estima i cura.
 - Nocions bàsiques d'orientació en el temps: dia i nit.
3. Coneixement de l'entorn.
 - Observació dels elements del paisatge natural. Característiques dels animals i plantes que habiten en ell.
 - Primeres vivències del temps a través de les rutines diàries: de col·legi, casa, carrer, menjar, descans...
 - El temps atmosfèric.

4. Llenguatge: comunicació i representació.

Imitació i representació de situacions, personatges i històries senzilles. Preparació de dramatitzacions.

Participar en situacions de comunicació.

Exploració de les propietats sonores del cos humà i d'objectes quotidians.

METODOLOGIA

Els principis generals que regiran el desenvolupament d'aquesta proposta didàctica són:

- Partir de l'experiència i coneixements previs de nenes i nens per a afavorir l'aprenentatge significatiu i rellevant.
- Propiciar la participació activa.
- Enfocament globalitzador en l'organització de les àrees.
- Consideració de la realitat quotidiana com a punt de partida des del qual s'aprèn i sobre el qual s'aprèn.
- Organització de l'aula, els materials i els agrupaments de manera que estimulin les conductes exploratòries i indagatòries.
- Fomentar la col·laboració família escola.
- Posar especial atenció en la psicomotricitat i l'educació musical com a mitjans per a fomentar la creativitat i l'expressió de sentiments i emocions.

Tenint tot això en compte aquesta guia didàctica pretén ser una proposta oberta perquè el professorat de cada centre la pugui adaptar als recursos, a l'aula i les característiques del seu alumnat, així com a la programació prevista en el moment de l'assistència a l'obra de teatre.

Les activitats s'han agrupat segons els objectius que pretenen en quatre blocs: En l'assemblea, Investiguem, Creem, Debatim i Expresssem. En tots ells es tractaran els continguts relacionats directament amb l'obra excepte en Investiguem on es proposen continguts addicionals que poden ser un punt de partida per al professorat que desenvolupi a les seves aules l'aprenentatge basat en projectes.

ACTIVITATS

Abans de veure l'espectacle, el professorat disposa en [aquest enllaç del teaser](#) de l'obra i pot consultar la pàgina [web de la companyia](#) com a recursos per al desenvolupament de les activitats que es proposen en aquesta guia, així com d'altres de disseny propi.

EN L'ASSEMBLEA

Què és el teatre?

- Idees prèvies sobre què és el teatre, quines diferències i semblances troben amb el cinema i la televisió. Preguntarem sobre aquestes qüestions en l'assemblea i realitzarem en la PDI o en un paper continu un mapa conceptual amb les idees prèvies en el qual apareguin tots els seus elements.
- Fer una simulació en classe d'una representació teatral on alguns d'ells siguin els actors i actrius i la resta espectadors posant-se èmfasi en els elements de l'experiència teatral. Poden triar el fragment d'un text o conte que coneguin o realitzar una improvisació a partir d'una idea del tipus “què passaria si visquessis en un núvol”.
- Aprofitarem per a recordar les normes de comportament durant les representacions teatrals.

INVESTIGUEM

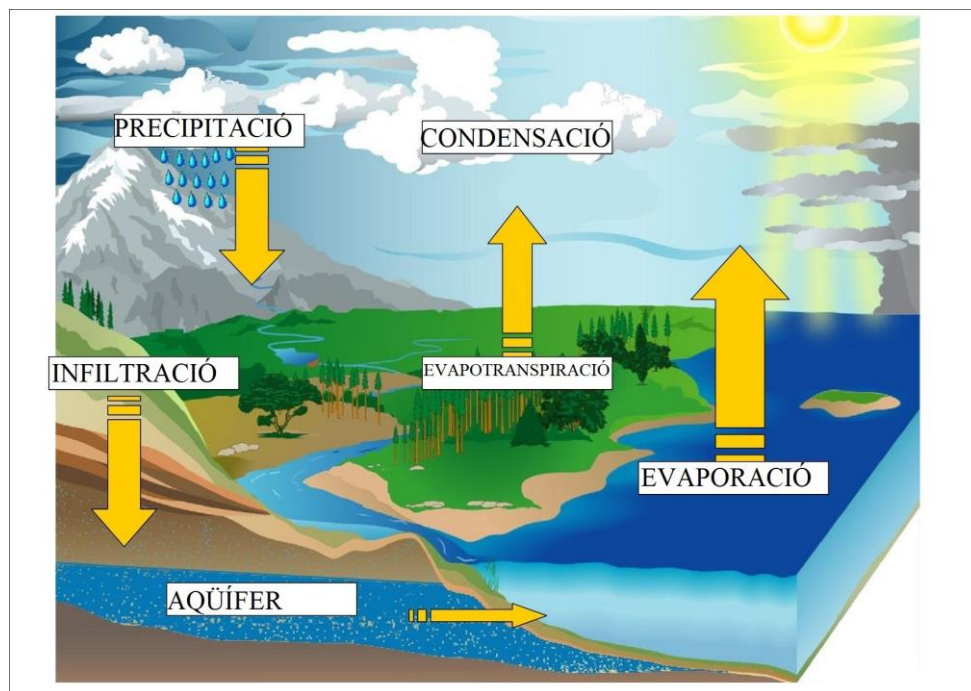
Els direm el títol de l'obra que veuran i els mostrarem una fotografia del cartell perquè debatin les següents qüestions:

1. Què saps dels núvols?

- Com es formen; quina és la seva missió en la naturalesa; si tenen diferents formes.

Visionar el vídeo [Com es formen els núvols?](#)

- Es demanarà col·laboració a les famílies perquè aportin fotografies de núvols amb diferents formes, preses si pot ser amb els propis nens i nenes, per a realitzar una exposició en el tauló de la classe. Després es comentaran les formes que veuen en elles, deixant fluir la seva imaginació.

2. Què és un far? Per a què serveix? On solen trobar-se? Sondejar les idees prèvies sobre què coneixen dels fars.

3. Visionat d'un vídeo sobre la funció dels fars i contrastar aquesta informació amb les seves idees prèvies.

CREEM

1. Fer un núvol de cotó per a decorar la classe. Podem demanar-ho a les famílies o realitzar-ho a l'aula amb l'alumnat. Aquests poden ser dos vídeos per a agafar idees:

<https://youtu.be/gvrFFQv30CQ> , <https://youtu.be/oh-0N3fello>

2. Fer un far a l'aula o a casa depenent de les nostres possibilitats

<https://youtu.be/eyy6ueVHuQQ>

Durant l'espectacle:

1. Dur a terme les normes de comportament apreses en classe.
2. Fixar-se en cadascuna de les parts en què es divideix la història.
3. Gaudir i atendre els aspectes que més els cridin l'atenció per a comentar-los després en classe.

Després de l'espectacle amb la finalitat de consolidar els objectius que es promouen.

EN L'ASSEMBLEA

1. Reprendrem el mapa conceptual que realitzem abans de veure l'obra sobre els elements teatrals per a completar-lo o modificar cadascuna de les idees prèvies que es van plasmar en ell.
2. Conversarem sobre el contingut de l'obra, recordant i preguntant als nens i nenes sobre aquesta: què succeïa, quins personatges i objectes apareixien, els moments més divertits o impactants, etc.
3. Repassarem les rutines diàries. Què fa la Llum cada dia?: estirar-se, fer gimnàstica, netejar el far, regar les plantes, fer-les créixer i fer-les olor, jugar amb les formes dels núvols, jugar amb Poti l'ocell, recollir les flors, encendre el far, descansar. Per a això projectarem una seqüència de fotografies. Posteriorment cadascun escenificarà les seves pròpies rutines i compararem les de cadascun de nosaltres per a veure semblances i diferències amb les de la Llum.

DEBATIM

1. Coses que fem pels nostres amics i amigues. Parlarem sobre què ells entenen per amistat, qui és la seva millor amiga o amic. I al·ludirem a com respectar , ajudar, donar afecte, enfadar-se i reconciliar-se, saber demanar perdó...

En aquest sentit recordarem també l'amistat entre l'ocell i la Llum.

2. Els idiomes. El Marcello i la Llum no s'entenen en la seva primera trobada. Preguntarem a la classe per què, en què ho van notar, com van arribar a entendre's. Aprofitarem per a debatre sobre la comunicació, els tipus de comunicació verbal i no verbal. Plantejar-los dilemes del tipus “com et comunicaries amb algú que no parlés el teu idioma o volguessis fer-te entendre si perds la veu”.

3. Les emocions. La Llum se sentia trista sense les seves ales i espantat a la ciutat. Aprofitarem per a parlar de les emocions, saber identificar-les, quines situacions els provoca tristesa i por al nostre alumnat, posant èmfasi entre les semblances i diferències que es presentin.

4. La vida a la ciutat. Analitzarem quart acte de l'obra en contrast amb el primer, fent referència als decorats de tots dos; com a la ciutat la vida és més accelerada, el trànsit és constant i l'individu es perd enfront de la massa. Mentre que en els núvols tot és tranquil, hi ha temps per al joc, el riure i la felicitat. Podem fer referència a la dita "estar als núvols".

INVESTIGUEM

Tal com s'assenyala en la metodologia, en aquest apartat es suggereixen línies de recerca per a connectar l'obra amb els continguts del bloc temàtic Coneixement de l'entorn. Aquestes són:

- Importància de la llum en la vida terrestre.
- Els avions, els globus. El mecanisme que els fa volar.
- Els ocells.
- El món del circ.
- D'on ve Marcello? Localitzar Itàlia en un mapa i acostar-se a la cultura d'aquest país

CREEM

1. Dibuixar individualment l'escena o personatge que millor recordin i explicar-ho a la resta de la classe. Plastificar aquests dibuixos i utilitzar-los posteriorment per a activitats de relat i ordenació de seqüències.

2. Còmic de l'obra:

- Recordem els actes en els quals es divideix l'obra i li posem un títol.
- Realitzem cinc murals de paper continu un per cada acte de l'obra i aquests al seu torn dividits en escenes.
- Dividirem a l'alumnat en cinc grups, un per cada mural per a anar confeccionant el còmic amb els seus propis dibuixos o retallades de les fotografies de l'obra.

Primer acte : La Llum i el seu món
Segon acte : Arriba el Marcello
Tercer acte: La Llum sense les seves ales
Quart acte : La Llum a la ciutat
Cinquè acte: El retrobament i el comiat

3. Inventarem entre totes i tots un sisè acte en el qual Marcello torni a visitar la Llum i visquin noves aventures en els núvols.

4. Construir un globus aerostàtic. Tenint com a exemple [aquest vídeo](#) el professorat pot preparar els elements necessaris perquè per equips el construeixin depenent de les destreses del seu alumnat i recursos del centre o bé comptar amb la col·laboració de les famílies.

ENS EXPRESSEM

1. En el tram horari de psicomotricitat es treballarà l'expressió corporal utilitzant [tres arxius de so](#) de Pedro Guirao autor de la música d'aquesta obra. Les propostes es realitzaran passejant descalços per la tarima i deixant-se portar per les següent consignes:
 - Imaginem que estem en un circ i caminem com un equilibrista, com un pallasso trist, com una ballarina, com un pallasso content, etc.
 - Imaginem que som un núvol que anem canviant de forma: dofí, conill, cocodril, avió...
 - Imaginem que som Llum quan saluda a l'ocell Poti, neteja el far, fa créixer les flors, les olora, perd les seves ales, passeja per la ciutat.
2. Jugar per parelles amb les onomatopeies com a endevinalles.
 - Fer sorolls d'animals.
 - Fer sorolls d'accions o objectes.
3. Fer una petita representació amb dits del sisè acte, inventat entre tots i totes, i utilitzant la música d'aquest vídeo.

INDICADORS	EXCEL·LENT	SATISFACTÒRIA	MILLORABLE
Adequació de l'obra al nivell educatiu	L'obra és adequada a l'edat del públic a la qual va dirigida i està relacionada amb el currículum del nivell educatiu.	.L'obra s'adequa parcialment a l'edat del públic a la qual va dirigida i està relacionada amb el currículum del nivell educatiu.	. L'obra no s'adequa a l'edat del públic a la qual va dirigida ni està relacionada amb el currículum del nivell educatiu
Qualitat de la posada en escena	L'obra ofereix un ús original i creatiu dels llenguatges escènics, aportant múltiples elements artístics i estètics.	L'obra ofereix un ús apropiat dels llenguatges escènics, aportant variats elements artístics i estètics.	L'obra ofereix un ús simple dels llenguatges escènics, aportant alguns elements artístics i estètics.
Desenvolupament de la funció	S'ha cuidat en extrem tant l'atenció a l'arribada al teatre, les condicions de l'espai com la participació de la companyia	Tant l'atenció a l'arribada al teatre, les condicions de l'espai com la participació de la companyia han estat adequades.	Hi ha hagut dificultats quant a l'atenció a l'arribada al teatre, les condicions de l'espai, així com la participació de la companyia
Adequació i utilitat de la guia didàctica	És adequada per a la comprensió de l'obra i el treball a l'aula.	Algunes propostes s'adeqüen a la comprensió de l'obra i el treball a l'aula.	És poc adequada per a la compressió de l'obra i el treball a l'aula.

AVALUACIÓ

Avaluació de l'espectacle: objectius i continguts

INDICADORS	EXCEL·LENT	SATISFACTORI	MILLORABLE
Comprensió de l'obra	És capaç d'escoltar i comprendre missatges, relats i produccions teatrals identificant tots els elements que ho componen.	És capaç d'escoltar missatges, relats i produccions teatrals encara que no sempre comprèn el significat global d'aquests	És capaç d'escoltar missatges, relats i produccions teatrals però no comprèn el seu significat.
Actitud i participació en l'assemblea	Mostra sempre una actitud positiva i interès per compartir les experiències.	Mostra una actitud positiva en l'assemblea encara que no sempre comparteix les experiències.	Mostra dificultat a l'hora de participar en l'assemblea i la seva actitud no sempre és positiva
Capacitat d'expressió oral	És capaç d'expressar-se i comunicar-se oralment amb claredat i correcció suficients.	És capaç d'expressar-se i comunicar-se amb una certa claredat i no sempre de manera correcta.	Té dificultat per a expressar-se i comunicar-se amb claredat i correcció suficients.
Capacitat d'escolta	Sempre respecta diferents punts de vista i els arguments dels altres.	Amb freqüència respecta diferents punts de vista i els arguments dels altres	Presenta dificultats per a respectar diferents punts de vista i els arguments dels altres.
Expressió corporal	Coordina i ajusta el seu cos a diferents activitats d'expressió corporal sense dificultat.	Coordina i ajusta el seu cos a algunes activitats d'expressió corporal.	Presenta dificultats de coordinació i ajust del cos a diferents activitats d'expressió corporal.

Reconeixement d'emocions i sentiments	Reconeix i identifica els propis sentiments, emocions i necessitats i respecta els dels altres.	Reconeix i identifica els propis sentiments, emocions i necessitats encara que no sempre respecta els dels altres.	Reconeix i identifica alguns sentiments propis, emocions i necessitats i té dificultats per a respectar els dels altres.
Coneix elements de la natura.	Coneix algunes característiques d'elements de la natura com els núvols, establint relacions de causa-efecte.	Coneix algunes característiques d'elements de la natura com els núvols encara que li costa establir relacions de causa-efecte.	Coneix algunes característiques d'elements de la natura com els núvols però no estableix relacions de causa-efecte.
Comprèn nocions temporals	És capaç de situar temporalment moments o activitats en la vida quotidiana.	Situa temporalment algunes activitats o moments en la vida quotidiana	Té dificultats per a situar temporalment moments o activitats en la vida quotidiana: dia, nit,.....
Diferència entre medi natural i mig urbà	Coneix i identifica les diferències entre el medi natural i el mitjà urbà.	Coneix i identifica algunes diferències entre el medi natural i el mitjà urbà.	Coneix i identifica algunes diferències entre el medi natural i el mitjà urbà amb ajuda d'un adult.

CARRIL TORRESALINAS, Nº 154 BAJO. 30152 ALJUCER (MURCIA). TELÉFONOS:
+34 968262605 Y +34 619550752

Web: periferiateatro.com e-mail: periferiateatro@gmail.com